

Bibliografia

Raport został opracowany w oparciu o materiały opublikowane w sześciu tomach książek wydanych przez Komitet Prognoz „Polska 2000 Plus” oraz w Biuletynach PRZYSZŁOŚĆ: Świat-Europa-Polska, wydawanych przez Komitet. Na zawartość tych opracowań składają się następujące artykuły:

Publikacje: „*Kryzysy systemowe*”

- Jerzy Kleer: *Globalne zagrożenia rozwoju (koncept teoretyczny i obszary badawcze)*
- Michał Kleiber: *Globalne zagrożenia – niepotrzebne zmartwienie czy powód do racjonalnej refleksji*
- Jerzy Wilkin: *Zagrożenia globalne wynikające ze zmian strukturalnych i instytucjonalnych*
- Jerzy Kleer: *Globalizacja a systemy polityczne*
- Ryszard Kokoszczyński: *Długookresowe zagrożenia globalne: ekonomiczne, społeczne, polityczne*
- Andrzej P. Wierzbicki: *Zagrożenia przyszłości: czy sprostą im obecna wersja kapitalizmu*
- Józef Niżnik: *Oczekiwania i aspiracje społeczne a zmiany w polityce i gospodarce*
- Andrzej Rychard: *Oczekiwania i aspiracje społeczne a zmiany w polityce i gospodarce: czy zawsze rozdźwięk? Wstępne refleksje*
- Elżbieta Mączyńska: *Anomiczne podłoże dysfunkcji systemu społeczno-gospodarczego*
- Maciej Miszewski: *Hipoteza dryfu cywilizacyjnego – Propozycje metaperspektywy dla rozważań o przyszłości kapitalistycznej gospodarki rynkowej*
- Maciej Bałtowski: *Dryf tradycyjnej polityki gospodarczej. Czy niezbędny jest światowy regulator ekonomiczny?*
- Piotr Pysz: *W kierunku ładu społeczno-gospodarczego w Europie*
- Zbigniew Madej: *Megasystemy są śmiertelne*
- Stanisław M. Szukalski: *Zagrożenia globalne wynikające ze zmian strukturalnych*
- Anna Zielińska-Głębocka: *Zmiany w strukturze gospodarki światowej a współzależność i polaryzacja interesów gospodarczych*

na linii wysoko rozwinięta strefa euroatlantycka a gospodarki wschodzące Azji

- Katarzyna Żukrowska: *Ocena interesów gospodarczych i politycznych w układzie Świat Zachodni-Azja*
- Katarzyna A. Nawrot: *Kryzys światowego systemu finansowego a rynki azjatyckie*
- Bogdan Góralczyk: *Chiny jako aktor globalny*
- Leszek Jerzy Jasiński: *Czy Unii Europejskiej grozi marginalizacja w wymiarze globalnym*
- Andrzej Sopoćko: *Polityka pieniężna i realna gospodarka*

*

„Kryzys jakości życia”

- Zbigniew Strzelecki: *Tendencje rozwoju ludności świata*
- Katarzyna Żukrowska: *Wzrost gospodarczy a jakość życia*
- Piotr Szukalski: *Zapóźnienie kulturowe jako ryzyko przyszłości? Kilka uwag na marginesie badań nad aktywnym starzeniem się*
- Leszek Kuźnicki: *Rzeczywiste i pozorne zagrożenia globalne*
- Maria Szyszkowska: *Wartości immoralne scalające ludzkość szansą na pokonanie nierówności*
- Henryk Domański: *Formowanie się „nowych” struktur społecznych*
- Czesław Bywalec: *Zróżnicowanie konsumpcji jako wyraz nierówności ekonomicznych w polskim społeczeństwie*
- Konrad Prandecki: *Jakość życia w perspektywie 2050 roku*
- Marek Benio: *Nierówności zabezpieczenia społecznego między generacjami*
- Józef Orczyk: *Znaczenie pracy i kwalifikacji we współczesnym świecie*
- Mieczysław Kabaj: *Problemy współczesnego rynku pracy*
- Urszula Sztanderska: *Kwalifikacje a przyszłość pracy (ujęcie tezowe)*
- Marek Bednarski: *Underemployment – źródła ekonomiczne i skutki społeczne*
- Stanisława Golinowska: *Zdrowie i sprawność populacji wyzwaniem przyszłości*
- Włodzimierz C. Włodarczyk: *Racjonalna polityka zdrowotna sprzyjająca zdrowiu. Uwagi sceptyczne*
- Antonina Ostrowska: *Uwarunkowania zdrowego stylu życia*

*

„Czy kryzys światowych zasobów”

- Leszek Kuźnicki: *Biosfera: historia i współczesność*
- Jerzy Kleer: *Marnotrawstwo zasobów jako przejaw kryzysu systemowego*
- Tomasz Żylicz: *Czy ochrona środowiska musi tyle kosztować?*
- Marek Bartosik: *Apetyt energetyczny cywilizacji a szanse jej przetrwania*
- Andrzej Sikora: *Dlaczego węgiel w Polsce będzie głównym surowcem energetycznym do 2050?*
- Stanisław M. Szukalski: *Odnawialne źródła energii w polityce energetycznej UE*
- Joanna Kulczycka, Barbara Radwanek-Bąk: *Bezpieczeństwo podaży surowców nieenergetycznych i ich znaczenie w rozwoju gospodarki Unii Europejskiej i Polski*
- Konrad Prandecki: *Perspektywy ograniczenia konsumpcji zasobów naturalnych do 2050*
- Andrzej Jagusiewicz: *Recepta na zachowanie zasobów*
- Ewa Symonides; *Współczesna różnorodność biologiczna – jej znaczenie dla człowieka, zagrożenia i szanse ochrony*
- Janusz Kindler: *Zasoby wodne dziś i jutro a perspektywy wyżywienia świata*
- Franciszek Tomczak: *Rolnictwo, produkcja żywności i perspektywy wyżywienia świata*
- Julian Auleytner: *Transformacja gospodarki światowej. W poszukiwaniu nowej filozofii*
- Artur Pawłowski, Lucjan Pawłowski: *Warunki trwałego i zrównoważonego rozwoju ludzkości*
- Bohdan Wyżnikiewicz: *Realność trwałego i zrównoważonego rozwoju – perspektywa 2050 roku*

*

„Rewolucja informacyjna a kryzys intelektualny”

- Andrzej P. Wierzbicki: *Trzy powody, dla których rewolucja informacyjna wywołuje kryzys intelektualny*
- Jerzy Kleer: *Kryzys w ekonomii: jaki jest jego charakter?*
- Zbigniew Madej: *Postindustrialne kryzysy w ekonomii*
- Lech W. Zacher: *Rewolucja informacyjna a dystrybucja wiedzy i władzy*

- Julian Auleytner: *Zagrożenia cyberprzestrzeni*
- Roman Galar: *Rozsądek gapia*
- Waldemar Czajkowski: *O pojęciu kryzysu intelektualnego*
- Krzysztof Wieczorek: *Kryzys europejskiego człowieczeństwa – faza trzecia*
- Janusz Mucha: *Rewolucja informatyczna a wyzwania cywilizacyjne. Trzy pokolenia dzisiejszych użytkowników*
- Maria Szyszkowska: *Negatywne przemiany w sferze wartości jako skutek rewolucji informacyjnej*
- Krzysztof Wielecki: *Kryzys cywilizacyjny i humanistyczne nauki społeczne*
- Konrad Prandeki, Sylwia Śmietanko, Maciej Hacaga, Wojciech Kazanecki: *Rewolucja informacyjna a społeczeństwa połowy XXI w. – punkt widzenia młodego pokolenia*

*

„Megamiasta przyszłości szansa czy zagrożenie rozwoju”

- Zbigniew Strzelecki: *Ludność miast w przyszłości*
- Jerzy Kleer: *Megamiasta: destrukcja przestrzeni publicznej*
- Piotr Korcelli, Ewa Korcelli-Olejniczak: *Od metropolii do megamiasta*
- Zygmunt Ziobrowski: *Modele rozwoju megamiast i ich przyszłość*
- Sylwia Bąkowska: *Rola segmentu kreatywnego w rozwoju miast i regionów*
- Lech W. Zacher: *Pułapki urbanizacji w perspektywie globalnej*
- Tadeusz Markowski: *Zarządzanie megamiastami – wybrane aspekty doświadczeń międzynarodowych*
- Olgierd Dziekoński: *Decentralizacja państwa, samorząd lokalny a rozwój megamiast*
- Bogdan Galwas: *Jaka edukacja przyszłości*
- Ewelina Szczech-Pietkiewicz: *Identyfikacja pułapek ekonomicznego rozwoju miast w świetle koncepcji smart city. Studium przypadku miasta Barcelona*
- Konrad Prandeki, Wojciech Kazanecki, Sylwia Śmietanko: *Zagrożenia rozwoju megamiast*
- Maria Szyszkowska: *Wpływ wielkich miast na naturę ludzką*
- Janusz Gajda: *Nasilające się konflikty w świecie wielokulturowym i w społecznościach megamiast – niezwłoczny wyzwanie edukacji*
- Agata Penconek: *Megamiasta a zagrożenia dla zdrowia*

RANKING ZAGROZEŃ: PRÓBA OCENY

- Jakub Fichna: *Obyśmy zdrowi byli ... Megamiasto jako zagrożenie dla zdrowia czy recepta na długowieczność*
- Józef St. Zegar, Barbara Chmielewska: *Rozwój miasta a rolnictwo*
- Stanisław M. Szukalski: *Usługi komunalne – więcej rynku czy regulacji*
- Bogdan Góralczyk: *Szanghaj: pierwsza megalopolis na globie*
- Bohdan Szklarski: *Nowy Jork – miasto postępu*
- Katarzyna Nawrot: *Analiza porównawcza azjatyckich megamiast na przykładzie Tokio i Delhi*
- Urszula Żuławska, Elżbieta Żuławska-Sobczyk: *Miasto Meksyk – zaprzeczenie zrównoważonego rozwoju*
- Malwina Bakalarska: *Kierunki rozwoju nigeryjskiej metropolii Lagos w pierwszych dekadach XXI wieku – szanse i zagrożenia*

*

„Zagrożenia militarne i paramilitarne”

- Waldemar Kitler: *Teoretyczne i metodologiczne aspekty badania problemów zagrożeń militarnych i paramilitarnych bezpieczeństwa państwa*
- Włodzimierz Michalski: *Bezpośrednie i pośrednie zagrożenia militarne we współczesnym świecie*
- Ryszard Szpyra: *Istota i kierunki zmian przemocy militarnej*
- Cezary Smuniewski: *Fundamentalizm i ekstremizm – konfliktogenny charakter systemów cywilizacyjno-kulturowych*
- Juliusz Tym: *Fundamentalizm i ekstremizm a współczesne konflikty zbrojne*
- Mirosław Minkina: *Zagrożenia wywiadowcze Rzeczypospolitej Polskiej*
- Jacek Pawłowski: *Kształtowanie bezpieczeństwa Polski w kontekście zagrożeń militarnych i paramilitarnych - wnioski dla tworzenia i funkcjonowania systemu bezpieczeństwa narodowego Polski*
- Elżbieta Franków-Jaśkiewicz: *Wpływ nowych standardów międzynarodowych w obszarze przeciwdziałania praniu pieniędzy, finansowaniu terroryzmu i proliferacji na bezpieczeństwo finansowe państwa*

*

Biuletyn Komitetu „**PRZYSZŁOŚĆ: Świat-Europa-Polska**”

- Michał Kleiber: *Mysł przewodnia konferencji „Zagrożenia globalne...”*
- Jerzy Kleer: *Zagrożenia globalne: próba identyfikacji*
- Stanisław Koziej: *Identyfikacja zagrożeń globalnych dla bezpieczeństwa międzynarodowego*
- Janusz Onyszkiewicz: *Główne zagrożenia dla Polski w wymiarze wewnętrznym*
- Zbigniew Strzelecki: *Główne zagrożenia globalne dla Polski*
- Katarzyna Żukrowska: *Metodologia badań nad zagrożeniami globalnymi*
- Andrzej P. Wierzbicki: *Metody identyfikacji zagrożeń przyszłości*
- Leszek Kuźnicki: *Najważniejsze zagrożenia dla Polski*
- Paweł Kozłowski: *Konflikty określają zagrożenia*

*

- Ewa Symonides: *Różnorodność biologiczna Polski – jej stan zagrożenia i prawno-organizacyjne aspekty ochrony*
- Stanisław Gruszczyński: *Zmiany w środowisku glebowym i ich skutki*
- Marek Gromiec: *Problemy zaopatrzenia Polski w wodę – zasoby, zagrożenia, rozwiązania*
- Ryszard Uberman, Elżbieta Pietrzyk-Sokulska, Joanna Kulczycka: *Ocena wpływu działalności górniczej na środowisko – tendencje zmian*
- Artur Michałowski: *Ochrona przyrodniczych procesów usług środowiska w perspektywie ekonomii zrównoważonego rozwoju*
- Lesław Michnowski: *Nauka dla życia w stanie zmian i ryzyka*